

Flamenco

Szerző utilapu.com

2007. October 31.

Utolsó frissítés 2008. January 05.

Tűz, fájdalom, szerelem, varázs. Mindez egyesül ebben az egyedülálló műfajban, amely lehet zene, ének vagy tánc, vagy akár mindhárom egyszerre. A flamenco Andalúziából származik és az andalúz életérzést fejezi ki: a fájdalmat és az örömet. Eredetileg csak ének volt, amit tapssal kísért maga az énekes. Ma már három részből tevődik össze: ének, gitár és tánc (a gitár a legtöbb esetben az éneket kíséri, de önállóan is él mindhárom).

Egykor szinte kizárólag a cigányok zenéje volt, ma is a legtöbb előadó közülük kerül ki. A flamenco-dalok a legkülönfélébb célokból és alkalmakból születtek és születnek (hiszen máig élő műfaj), de mindig is egy szegény, elnyomott népcsoport életérzését fejezték ki. Szólnak a szerelemtől, az életről és a halálról - több mint 50 különböző fajtája ismert. A flamenco leginkább eredetinek tartott formája a cante jondo (mélyről jövő vagyis bensőséges ének). A lüktető, mély érzelmeket kifejező zene a szerelemtől, az életről és a halálról mesél. Egyik formája a saeta, melyet a nagyheti felvonulásokkor rögtönöznek (a körmenet is megáll, ha valamelyik erkélyről felhangzik egy saeta). Az ún. toná egy másik formája, ami egyesek szerint még régebbi. Ez csak ének, amihez ütök az alapritmust - egyik, egykor kovácsműhelyben született változatában (martinete) kalapáccsal! Vidámabb fajtája a cante chico, azaz a 'kis' dal, ide tartozik például a fandango, sevillana, alegria stb. A vidám, gyakran vicces dalokat általában tánc kíséri. A flamenco egyes változatait, mint például a buleriat nehéz lenne besorolni ide vagy oda, mert többféleképpen is elő lehet adni őket. Sok Andalúziából kivándorló család tért vissza szülőföldjére. Ők magukkal hozták ideiglenes hazájuk dallamvilágát is, ezáltal is gazdagodott a flamenco. Ilyen dalok például a columbianák és a rumbák. Az improvizatív tánc szinte mindig szóló, még akkor is, ha egyszerre többen táncolnak. Páros és csoporttáncok csak a sevillanák és a huelvai fandangók (ezek egyébként is közelebb állnak a népzenehez, mint a flamencóhoz). A táncban egyaránt fontos a lábmunka (főként a férfiaknál), a testtartás, a kezek mozgása és az arckifejezés, a tekintet. A kasztanyetta - a közhittel ellentétben - nem szerves része a flamencónak, hiszen ez gátolná a kézzel való kifejezést (a kasztanyetta inkább a néptáncok, így a sevillana tartozéka). A gitárjáték fontossága csak a 20. század során nőtt meg - korábban csak az éneket és táncot kísérte. Ma már a flamenco-gitárművészek is sikert sikerre halmoznak. A fontosabb énekesek közül - a teljesség igénye nélkül - megemlíthető Menese, Camarón, Enrique Morente, El Cabrero, El Lebrijano, Carmen Linares és Calixto Sanchez neve, az ismertebb gitárművészek: Tomatito, Paco de Lucía, Manolo San Lucar és a Habichuela fivérek. Az Európában is ismert táncosok Joaquín Cortés és Cristina Hoyos (bár az ő művészetükben a flamenco már keveredik a jazzel és a modern táncsal). A flamenco ma is élő és változó műfaj - még a spanyol rockzenére is jelentősen hatott. Modern változatának valóban kiemelkedő művészei a Ketama és a Maita vende cá együttesek. Érdemes elmennünk a számos helyen kínált flamenco-program egyikére. Azonban ne felejtjük el, hogy itt a vendégek szórakoztatására 'készült' műsort látunk egy szórakozóhelyen. Az igazi flamencót kívülállóként nem fogjuk megismerni, hiszen a flamenco privát, mindenkinek saját ügye, saját magának táncolja családi körben bizonyos alkalmakkor vagy csak az idő mulatására és nem szórakozóhelyen mások mulattatására. Az alábbi helyeket ajánljuk: Sevilla El Palacio Andaluz (Avenida María Auxilladora, 18-B, Tel.: 95 453 47 20, 95 442 56 02) Granada Reina Mora (Mirador de San Cristóbal, Carretera de Murcia, s/n, Tel.: 958 40 12 65, 958 27 82 28) Cuevas Los Tarantos (Camino de Sacromonte, 9, Tel.: 958 22 24 92, 958 22 45 25) La Rocio (Camino del Sacromonte, 70, Tel.: 958 22 71 29) Linkajánló: Flamenco: Alegrias Joaquín Cortés